



मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

17 नोव्हेंबर 2023

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

औद्योगिक उत्पादन निर्देशांक (IIP)



संदर्भ

- भारताची औद्योगिक उत्पादन वाढ ऑगस्टमध्ये 10.3% च्या 14 महिन्यांच्या उच्चांकावरून सप्टेंबरमध्ये 5.8% या तीन महिन्यांच्या नीचांकी पातळीवर घसरली.

औद्योगिक उत्पादन निर्देशांक (IIP) बदल

- निवडलेल्या आधार वर्षाच्या संदर्भात ठराविक कालावधीत औद्योगिक उत्पादनाच्या वर्तनातील ट्रेडच्या मोजमापासाठी आर्थिक विकासाच्या मुख्य निर्देशकांपैकी एक आहे.
- हे मागील वर्षाच्या तुलनेत एका विशिष्ट वर्षात उद्योगांच्या क्षेत्रातील भौतिक उत्पादनातील सापेक्ष बदल दर्शवते.
- हे सेंट्रल स्टॅटिस्टिकल ऑर्गनायझेशन (CSO) द्वारे मासिक आधारावर गणना आणि प्रकाशित केले जाते.
- आधार वर्षाचे मूल्य नेहमी 100 दिले जाते.
- भारतातील आयआयपी मालिकेसाठी सध्याचे आधार वर्ष 2011-12 आहे.

बिडेन, शी सॅन फ्रान्सिस्को येथे चर्चा करणार



संदर्भ

- अमेरिकेचे राष्ट्राध्यक्ष जो बिडेन हे जगातील दोन महासत्तांमधील तणाव कमी करण्याच्या उद्देशाने उच्च-स्तरीय मुत्सद्देगिरीत वर्षभरात प्रथमच चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग यांची समोरासमोर भेट घेतील.

महत्त्वाचे मुद्दे

- सॅन फ्रान्सिस्कोमध्ये आशिया-पॅसिफिक इकॉनॉमिक कोऑपरेशन (APEC) शिखर परिषदेच्या वेळी ते भेटतील.
- इस्त्रायल-हमास युद्धापासून ते रशियाचे युक्रेनवरील आक्रमण, उत्तर कोरियाचे रशियाशी असलेले संबंध, तैवान, इंडो-पॅसिफिक, मानवाधिकार, फॅटॅनिल, कृत्रिम बुद्धिमत्ता, तसेच "वाजवी" व्यापार आणि आर्थिक संबंध अशा जागतिक समस्यांचा समावेश अपेक्षित आहे.



आठ प्रमुख उद्योगांचा निर्देशांक (ICI)

- ICI निवडलेल्या आठ प्रमुख उद्योगांमध्ये उत्पादनाची सामूहिक आणि वैयक्तिक कामगिरी मोजते. कोळसा, कच्चे तेल, नैसर्गिक वायू, पेट्रोलियम रिफायनरी उत्पादने, खते, पोलाद, सिमेंट आणि वीज.
- केंद्रीय सांख्यिकी कार्यालयाद्वारे IIP जारी करण्यापूर्वी 'कोर' स्वरूपाच्या उद्योगांच्या उत्पादन कामगिरीचे आगाऊ संकेत प्रदान करणे हे ICI चे उद्दिष्ट आहे.
- या उद्योगांमुळे सामान्य आर्थिक क्रियाकलापांवर तसेच औद्योगिक क्रियाकलापांवर परिणाम होण्याची शक्यता आहे.
- हा निर्देशांक आर्थिक सल्लागार (OEA), औद्योगिक धोरण आणि प्रोत्साहन विभाग (DIPP), वाणिज्य आणि उद्योग मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या कार्यालयाने संकलित आणि जारी केला आहे.

सेल्फ सस्टेनेबल एनर्जी बिल्डिंग्स (SSEB)



संदर्भ

- श्री अमित शाह यांनी कठीण भागात असलेल्या BOPs (बॉर्डर ऑब्झर्व्हेशन पोस्ट्स) येथे भाजीपाला, औषधे आणि इतर जीवनावश्यक वस्तूंच्या पुरवठ्यासाठी सैनिक आणि ड्रोनसाठी सेल्फ सस्टेनेबल एनर्जी बिल्डिंग्स (SSEB) चे अक्षरशः उद्घाटन केले.
- त्यांनी ITBP च्या 147 शहीदांवर एक फ्लिप बुकही लॉन्च केला.

बद्दल

- सेल्फ सस्टेनेबल एनर्जी बिल्डिंग (SSEB) थंड वाळवंटात 17,000 फूट उंचीवर बांधली गेली आहे.
- ही इमारत स्वावलंबी भारताचे प्रतीक बनेल.

हेडलाइन महागाई

संदर्भ

- चलनविषयक धोरण समितीने (MPC) 2023-24 साठी CPI चलनवाढीचा अंदाज 5.4% ठेवला असला तरी, 2022-23 मध्ये 6.7% वरून कमी, हेडलाइन महागाई आवर्ती आणि अन्नाच्या किमतीच्या आघातांना असुरक्षित राहते.

हेडलाइन महागाई बद्दल

- हेडलाइन इन्फ्लेशन म्हणजे कंझ्युमर प्राइस इंडेक्स (CPI) द्वारे नोंदवलेला कच्चा चलनवाढीचा आकडा जो कामगार सांख्यिकी ब्युरो द्वारे दरमहा जारी केला जातो.
- आर्थिक परिस्थितीची पर्वा न करता बदलू शकणाऱ्या आकडेवारीसह अत्यंत अस्थिर आकडे काढून टाकण्यासाठी हेडलाइन चलनवाढ समायोजित केली जात नाही.



मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

ई-एफआयआर

संदर्भ

- भारतीय कायदा आयोगाने अहवाल क्रमांक 282 मध्ये शिफारस केली आहे की "ज्या प्रकरणांमध्ये आरोपी ओळखला जात नाही, अशा प्रकरणांमध्ये सर्व दखलपात्र गुन्ह्यांसाठी ई-एफआयआरची नोंदणी करण्याची परवानगी असावी"

ई-एफआयआर बदल

- हे सामान्य राष्ट्रीय पोर्टल वापरून इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांद्वारे माहिती/तक्रार प्राप्त करत आहे
- तक्रारीचे प्रत्यक्ष एफआयआरमध्ये रूपांतर करण्यासाठी तीन दिवसांच्या आत तक्रारदाराने प्रत्यक्ष स्वाक्षरी केलेली माहिती/तक्रारी मिळवणे.
- 'ई-एफआयआर' ही तक्रारदाराच्या इलेक्ट्रॉनिक स्वाक्षरीसह इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांचा वापर करून स्वयंचलितपणे नोंदणीकृत एफआयआर नाही.
- ऑनलाइन सुविधेची केवळ मर्यादित परिणामकारकता असेल.
- प्रत्यक्ष एफआयआर नोंदवण्यापूर्वी केलेली कोणतीही चौकशी ही फौजदारी प्रक्रिया संहितेच्या खऱ्या आत्म्याने केलेली तपासणी असू शकत नाही.
- ई-एफआयआरमध्ये तक्रारदाराला पोलिस ठाण्यात जाण्याची गरज नाही; त्याऐवजी ते त्यांची तक्रार मोबाइल ॲप किंवा पोलिसांच्या ऑनलाइन नेटवर्कद्वारे नोंदवू शकतात.
- एकदा एफआयआर दाखल झाल्यानंतर नियुक्त तपास अधिकारी तक्रारदाराशी संपर्क साधतील.
- हा उपक्रम अंशतः दिल्ली, गुजरात, कर्नाटक, मध्य प्रदेश, ओडिशा, राजस्थान, उत्तर प्रदेश आणि उत्तराखंडमध्ये राबविण्यात येत आहे.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.